

Asia: LVM/891/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys

Yleiset kommentit hallituksen esityksestä

Finnet-liitto ry (jäljempänä "Finnet") kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä (jäljempänä "LVM") mahdollisuudesta lausunnon antamiseen otsikkoasiassa.

Selvyyden vuoksi tämä lausunto annetaan Finnetin ja sen kaikkien jäsenyhtiöiden puolesta:

Blue Lake Communications Oy, Eurajoen Puhelin Osuuskunta, FNE-Finland Oy, Härkätien Puhelin Oy, Ikaalisten-Parkanon Puhelin Osakeyhtiö, JAPO, Kainuun Puhelinosuuskunta, Kaisanet Oy, Karjaan Puhelin Oy, Kemiön Puhelin Oy, Laitilan Puhelin Osuuskunta, Lounea Oy, Puhelinosuuskunta LPO, Länsilinkki Oy, Mariehamns Telefon Ab, MPY Palvelut Oyj, Paraisten Puhelin Oy, Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy, Pohjois-Hämeen Puhelin Oy, Tampereen Puhelin Oy, Vakka-Suomen Puhelin Oy, Viria Oyj ja Ålands Telefonandelslag.

HE-esitysluonnoksen (jäljempänä "HE-luonnos") s. 48 mukaan hallinnollisten toimien keskittäminen parantaa tehokkuutta ja "virastokokonaisuus luo mahdollisuuksia keskittää virastojen hallintoa ja yhteisiä toimintoja erityisesti hallinnollisissa tukitoiminnoissa, kohentaa hallinnon tuottavuutta, parantaa tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä vapauttaa resursseja uusiin virastoille osoitettaviin tehtäviin ja mahdollisesti muista uudistuksista aiheutuviin henkilöstötarkistuksiin". Lisäksi viranomaistoimintojen yhdistämisellä tavoitellaan useita hyötyjä, jotka on listattu HE-luonnoksen sivulla 49. Finnetin mielestä on keskeistä, että edellä mainittuja virastouudistuksen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään ja vastaavasti uudistuksella tavoitellut hyödyt ovat kannatettavia. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi Finnet kannattaa virastouudistusta.

Yleisperustelut

1. Virastojen työntekijöiden lukumäärä

Lausunnon tekohetkellä tehdyn viranomaisten verkkosivujen läpikäynnin perusteella eri viranomaistahot ilmoittavat henkilökuntansa määrien olevan seuraavat:

- a. Tietosuojavaltuutetun toimisto n. 20 henkilöä,
- b. Energiavirasto 70 henkilöä ja
- c. Kilpailu- ja kuluttajavirasto 130 henkilöä

HE-luonnoksen mukaan Viestintäviraston henkilöstön määrä on vastaavasti 226. Toisin sanoen Viestintäviraston henkilöstön lukumäärä ilmeisesti ylittää edellä mainitun kolmen viraston henkilöstön määrän yhteensä.

Vaikka Viestintävirasto toimii nopeasti teknisellä ja nopeatempoisella toimialalla, on selvää, että mahdollisuuksia hallinnon tehokkuuden parantamiseen olisi jo tänä päivänä, kun virastojen tehtäviä ja henkilökunnan määrää vertaa edellä mainittuihin muihin virastoihin ja näiden tehtäviin. Toiminnan tehostuksen olisi syytä tapahtua jo tänä päivänä, koska muutosvaiheen jälkeen sen toteuttaminen voi olla hankalampaa ja jäädä toteuttamatta.

2. Viraston rahoitus

Tänä päivänä teleyritykset maksavat Viestintävirastolle mitä erilaisimpia korvauksia, kuten tietoyhteiskuntakaaren 287 §:n mukaisen toimilupamaksun, 289 §:n mukaisen tietoyhteiskuntamaksun ja 296 §:n mukaisen numerointimaksun. Viestintäviraston verkkosivujen mukaan Viestintävirasto on valtion talousarviossa nettobudjetoitu virasto, joka kattaa pääosan toimintansa kustannuksista keräämillään maksuilla. Viestintäviraston mukaan suurimmat maksullisen toiminnan tulot kertyvät seuraavista maksuista: radiolähettimien taajuusmaksut, viestintäverkon numerointimaksut ja verkkotunnusmaksut.

Tilanne tänä päivänä toisin sanoen on se, että Viestintäviraston sääntelyn kohteena olevat toimijat rahoittavat Viestintäviraston toiminnan. Tämä luo rakenteellisen epäkohdan, jossa toimialan toimijoiden sääntelyn kustannukset kerätään tavallaan kahteen kertaan toimialan toimijoilta. Ensin sääntelyviranomaisen kulujen muodossa ja toisessa vaiheessa sääntelyn tuomina muina kustannuksina tai hintojen sääntelynä. Tämä on kohtuutonta tilanteessa, jossa telealan kannattavuus on heikko suhteessa televerkkoihin sijoitetun pääoman määrään.

Finnet ei voi ilman erityisen päteviä perusteluita hyväksyä HE-luonnoksen sivulla 38 olevaa mainintaa siitä, että ”Nykyiset Liikenteen Turvallisuusviraston ja Viestintäviraston toimintamenot ja asiakasmaksut siirtyvät uudistuksessa tehtävien myötä sellaisenaan Liikenne- ja viestintävirastoon.” Päinvastoin Finnetin mielestä on keskeistä virastouudistusta ajatellen, että jatkossa Viestintäviraston rahoitus hoidetaan yksinomaan valtion budjetista ja tämä mahdollistetaan toteuttamalla tarvittavat toiminnan tehostamistoimet.

3. Norminpurkuhankkeesta

Norminpurkuhanke on nimetty valtioneuvoston kärkihankkeeksi, jonka aikatauluksi on asetettu 28.9.2015 – 31.3.2019.

Norminpurkuhankkeella ei ole ollut merkittävää vaikutusta jäsenistöämme koskevaan regulaatioon. Ylikansalliseen EU-regulaatioon vaikuttaminen on haastavaa eikä regulaatio valmistuttuaan välttämättä sovellu hyvin Suomen olosuhteisiin. Erityisesti tällaisissa tilanteissa on haastavaa, mikäli Viestintävirasto toteuttaa sen lisäksi täysin kotoperäistä EU-regulaation vaatimukset ylittävää sääntelyä. On käynyt myös niin, että Viestintäviraston tulkinta EU:n sääntelystä on ollut hyvin detaljitasolle menevää. Tällaiset valvontaviranomaisen asettamat ylimääräiset vaatimukset aiheuttavat toimialalle ylimääräisiä kustannuksia. Tällaisesta toimintamallista pitäisi päästä eroon. On kuitenkin samassa yhteydessä syytä todeta, että Viestintävirasto on joissakin tapauksissa myös puolustanut alan toimijoita EU:n tarpeetonta sääntelyä vastaan.

Virastoyhdistämisellä ja toiminnan merkittävällä tehostamisella on hanke, jolla norminpurkuhanketta voitaisiin todellakin edistää. Mikäli resursseja ei olisi ylisääntelyyn, voisi olla mahdollista, että alan valvontaviranomaisen rooli muuttuisi aikaisempaa enemmän toimialan toimijoiden toimintaa neuvovampaan, kannustavampaan ja kehittävämpään suuntaan. Valvonnan lisäämisen sijasta olisi hyvä suunnata määrärahoja ja toimintaa siihen, että EU-lainsäädännöstä saataisiin paremmin Suomen telemarkkinatilanteen huomioonottavaa.

4. HE-luonnoksen mahdollisuuksien realisoitumista ja hyötyjen tavoittamista on mitattava

Kuten Finnet lausuntonsa alussa totesi, virastojen yhdistämistä koskien HE-luonnoksessa on ilmoitettu virastokokonaisuuden tuovan mukanaan useita eri mahdollisuuksia ja lisäksi on ilmoitettu, että hankkeella tavoitellaan useita eri hyötyjä. Keskeistä on, että näiden mahdollisuuksien realisoitumista ja hyötyjen tavoittamista mitataan. Ensimmäinen mittari on, saadaanko virastouudistuksen avulla uudesta virastosta täysin budjettirahoitteinen vai ei.

Toinen keskeinen mitattava seikka on Liikenne- ja viestintävirastolle HE-luonnoksen mukaan neuvoteltava oma uusi, tuloksellista toimintaa tukeva palkkausjärjestelmä. Keskeistä on, että palkkausjärjestelmän kriteereillä ei tule palkita toimintaa, jolla sääntelyä on kiristetty, vaan toimintaa, joka on helpottanut ja sujuvoittanut alan yritysten toimintaa.

Yksityiskohtaiset perustelut

-

Lakiehdotukset

-

Vuorinen Marko
Finnet-liitto ry